UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In Collegio Romano Eivsdem Societatis olim Theologiæ Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis. Dispvtationes Scholasticæ De Incarnatione Dominica

Lugo, Juan de

Lugduni, 1653

4. Respondetur ad argumenta contra nostram sententiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-81011

Visual Library

significet talem existimationem, & voluntatem: quod quidem adhuc in illo casu haberet; nam qui non per iocum, & irrisionem, sed seriò coleret exterius statuam chimæræ, eo ipso vellet significare, se interius reputare chimæram, vel statuam excellentem, & cui deberetur talis honor: nam vtitur signo externo imposito ad significandam hanc existimationem internam, & per consequens vult illam exteriùs significare, & ideò etiam est vitiosa illa adoratio, quia exteriùs significat id, quod in monte non habet.

SECTIO IV.

Respondetur ad argumenta contra nostram sententiam.

45. *Occurritur argumentis Vasquij.*

REstat nunc respondere ad argumenta Patris Vazquez, quatenus contra nostram sententiam esse possunt. Et quidem, quod attinet ad loca Conciliorum, & Patrum, quæ ipse plurima affert ad probandum, non posse imaginem sine exemplari adorari: admittimus illa omnia, & concedimus, quod intendit; hoc enim ipsum volumus, quod illo eodem actu, quo adoratur imago, adorari etiam debeat Christus, vel Sanctus, cuius est imago; licèt non oporteat, quòd semper adoretur etiam in recto exemplar; sufficit enim; si adoretur in obliquo; nec de hoc curarunt Patres, aut Concilia: similiter enim, qui ex motiuo charitatis dat eleemosynam, amat Deum, eodem actu, sed in obliquo; & qui credit Trinitatem propter reuelationem Dei, fertur eodem actu ad reuelationem, non in recto, sed in obliquo.

46. Aliqua sunt testimonia Patrum, quæ vlteriùs videntur progredi, & probare, cultum illum, pro vt terminatur ad imaginem non esse veram, & completam adorationem, sed solùm prout terminatur ad exemplar. Athanasius in quæstionibus ad Antiochum *quæst.* 58 apud Damascenum, *orat. 3. de imaginibus*, dicit nos imaginem adorare sicuti Iacob fastigium virgæ Ioseph adorauit, *non virgam ipsam honoratus, sed eum, qui virgam tenebat.* & sicut populus Iudaicus olim legis tabulas, & duo cherubina aurea adorabat, *non lapides colens, sed Dominum.* Leontius *Dialogo 5. cõtra Iudæos*, sub eodem Iacob dicit: *Manifestum est, quod lignum non adorauit, sed per lignum Ioseph, quemadmodum & nos per crucem Christum.* Adrianus I. *in epistola ad constantinum, & Irenem*, quæ refertur in VII. Synodo *act. 2.* de eodem Iacob dixit, non quòd virgam, sed tenentem eam adorauit. Augustinus 3. de doctrina Christiana. c. 9. *Qui verò* (inquit) *aut operatur, aut veneratur vile signũ diuinitus institutum, cuius vim, significationemque intelligit, non hoc veneratur, quod videt & tangit, sed illud potiùs, quò talia cuncta referenda sunt.* Chrysost. allegatus ab Adriano I. *in illa epistola ad Constantinum, & Irenem*, & à Damasceno orat. 3. de imaginibus: *nam cùm regiæ figuræ, & imagines in ciuitatẽ inferuntur, populus non ipsam tabulam, aut ex cera factam imaginem honore prosequitur, cumque magistratu illuc obuiam præcedit, sed potiùs regiam historiam, & relati præsentiam suscipiunt. Eodem sanè modo, & ipsa creatio non terrenam istam speciem, sed cælestem historiam admiratur.* Stephanus Episcopus

Athanasius. Damasc.

Leontius.

Adrianus.

August.

Chrysost.

Stephan. Episcopus.

Bostrorum apud eundem Adrianum de hac imaginum adoratione sic ait: *non enim ipsum lignum adoratur, sed ipsum illud, quod in ligno datur contemplandum.* Concil. Mogunt. Celebratum anno 1549. c. 41. in expositione primi præcepti, vbi dicitur; *non adorari imaginem, sed ad hoc poni, vt exẽplaris recordemur.* Hieremias Patriarcha Cõstantinopolitanus in cẽsura Ecclesiæ orientalis aduersùs hæreticos modernos Germaniæ c. 21. *Res impia est,* (inquit) *& à Christi Ecclesia, eiúsq; alũnis alienissima, verè, & non ad aliud relatè sacras imagines adorare, quarum omnis honor ad prima earũ exemplaria, inquit D. Basilius, referri debet.* vbi pro eodem accipit *adorare relatè, & nõ verè.* Conc. Mogunt. Hieremias Patriarcha.

47. Has & alias similes Patrem loquutiones, quas affert Vazquez *cap.* 14. explicat ipse iuxta suam sententiam de adoratione in spiritu, seu secundùm affectum internum summissionis, qua adoratione imagines non adorantur, licèt adorentur illa alia adoratione, quæ consistit in nota exteriori. Nos iuxta nostrum modum loquendi dicere possumus, intelligi de adoratione in spiritu, seu absoluta, quæ sistit in ipsa re adorata, & cui soluit debitum cultum; non de adoratione respectiua, qualis est adoratio imaginis, quæ quidem, licet sit vera adoratio, & propria, vt ipse Vazquez fatetur; cæterum adeò distat ab adoratione absoluta, vt si cum illa comparetur, videatur, quasi non appellanda adoratio. Non ergo negant Patres, imagines etiam adorari, imò id expressè definiunt, vt suprà vidimus, & vltra testimonia allegata, ponderari etiam possunt verba illa VII. Synodi *act. 4.* quibus rationem reddit imaginis adorandæ. *Imaginis enim honor* (inquit) *in prototypum resultat, & qui adorat imaginẽ, in ea adorat quoque descriptum argumentum.* vbi notanda est illa coniunctio *quoque*, quæ apertè supponit, non adorari solùm exemplar, sed simul etiam ipsam imaginem adorari. Nõ itaque id negant prædicti Patres, sed dicunt, non adorari imaginem, sed exemplar, id est, magis adorari exemplar, quàm imaginem. Sic enim dicere etiam solemus, eum, qui amat aliquem amore concupiscentiæ, se ipsum amare, non amicum, hoc est, magis se amare, quàm amicum, certum enim est, etiam amare amicum: nam amor concupiscentiæ amor verus est, & qui amat diuitias filio, licet magis amet filium, verè tamen amat diuitias. Similiter de eo, qui vult medium propter finem, v. g. abstinentiam propter sanitatem recuperandam, & vt postea possit cautè comedere, dicimus, hunc non amare abstinentiam, sed gulam, hoc est, magis amare hanc, quàm illam, licèt revera amet etiam abstinentiam præsentem: nam amor medij amor verus est: quia tamen non sistit ibi affectus, non videtur amare medium, si comparetur cum amore finis. Sic etiam, qui adorat imaginem, magis adorat exemplar in quo sistit adorationis affectus, non in imagine; ideo dicitur non imaginem, sed exemplar adorare; quod quidem non solùm de interno affectu, sed etiam de externo cultu dici posset, qui etiam magis tendit ad ipsum exemplar, quàm ad imaginem: nam de cultu externo loquebatur, qui dicebat iumento, *non tibi, sed religioni*, per quæ verba nõ significabat, cultum illum externum non deferri etiam ipsi iumento, huic enim verè deferebantur cùm ipsi locum darent, & honorificè illud tractarent,

Vazquez.

VII. Synod.

clarent, sed quia hæc omnia non fiebant propter ipsum, dicebantur non ipsi fieri, sed alteri. Alia Patrum verba difficilia affert, & explicat Vasquez *dicto cap.* 14.

48 Secundò obiici potest ad probandum, summissionem internam nullo modo terminari ad imaginem, sed solam notam externam. Argumentum quo vtitur sæpè idem Vazquez, desumptum est ex ratione & natura adorationis, quia nulla res inanimata, & irrationalis sine rationali capax est secundùm se honoris, cultus, & summissionis: sed imago est res irrationalis, & inanimata, quantumcumque vt imago consideretur; ergo secundùm se sine exemplari non est capax summissionis, & reuerentiæ. Minor, & consequentia videntur claræ. Maior probatur, quia adoratio est nota animi summissi, & cedentis; sed non potest homo, si prudenter operetur, summittere se rei inanimatæ; cùm enim res inanimata, quocumque modo accipiatur, non possit ipsa in se considerari vt superior ipsi homini, non potest homo se illi summittere, & seruum illius se profiteri, sicut nec potest illam exorare; ergo non potest affectus summissionis internæ terminari ad imaginem in se sine exemplari.

Hoc est potissimum fundamentum contrariæ 49 sententiæ, cui tamen respondeti potest negando maiorem, & ad probationem dicimus, hominem posse quidem se prudenter aliquo modo summittere rei inanimatæ secundùm se, hoc est, secundùm suam entitatem, non tamen propter se, sed propter excellentiam exemplaris, vel alterius personæ, cum qua habet connexionem, nec ideò necesse est, vt ego me profitear seruum imaginis, quia imago non est capax dominij: sed tota hæc summissio est in ordine ad cedendum imagini in honore externo, exsequendo circa imaginem ea munera, quæ solent serui exsequi circa dominos suos; offerendo item imagini locum magis honorificum, & in omnibus profitendo illam esse dignam maiori honore, quàm me, non quidem propter se, sed propter dignitatem exemplaris: quod re vera nihil aliud est, quàm dicere, exemplar ipsum in se esse dignum, quod tractetur honorificè, non solùm in se, sed in rebus omnibus, quæ cum ipso habent connexionem, qualis est imago, vestis, &c. Huius autem summissionis sic explicatæ capax est imago quantumuis sit inanimata, & irrationalis. Quare S. Thomas infrà *quæst.* 61. *art.* 1. *in corpore, in fine*, simpliciter dicit, hominem subiectum esse rebus corporalibus inanimatis, qualia sunt sacramenta.

50 Confirmatur solutio primò, quia possum ego hominem omninò indignum amore diligere, non quidem propter se, sed propter Deum, vel propter alium amicum bonum, cui scio placere, quòd amem indignum. Item possum ego prudenter seruire homini vili, & indigno, eò quòd sciam illud obsequium placere Deo, vel alteri potentiori, cui ego debeo summissionem; ergo similiter potero cedere interno summissionis affectu, modo explicato imagini, non propter ipsam, nam ipsa in se, non est digna illa summissione, sed propter exemplar; cui ego debeo illam animi summissionem, & reuerentiam exhibere, non solùm circa proptiam personam, sed etiam circa ea omnia, quæ ad exemplar pertinent.

Confirmatur secundò, quia, quando Chri- 51
stus adoratur, adoratio illa non solùm terminatur ad diuinitatem, & ad animam, sed etiam ad carnem, non propter ipsam carnem, sed propter dignitatem Deitatis, vel sanctitatis &c. vt diximus suprà, loquor ergo de adoratione illa, prout partialiter terminatur ad carnem, sanè vt sic est adoratio partialis, & summissio interna partialis, quia interiùs me summitto non solùm animæ, sed etiam carni, seu materiæ Christi Domini, vt suprà probatum est; ergo materia Christi Domini, licèt sit in se quidem quædam entitas irrationalis; est tamen capax terminare partialiter adorationem, & summissionem, non quidem propter suam dignitatem, sed propter dignitatem Verbi, vel animæ, cuius materia est; cur ergo similiter imago non poterit terminare meam adorationem & summissionem, non quidem propter se, sed propter dignitatem exemplaris.

Confirmatur tertiò, quia ipse Vasquez ad- 52
mittit *n.* 89. posse hominem ab homine adorari, vt imaginem viuam Dei, non adorato ipso Deo in recto, quia, homo, vt imago viua Dei, habet in se dignitatem quamdam, & excellentiam, cui possit se adorans subiicere: quod quidem verum est. Ex hoc autem sic argumentor; ergo iam potest se aliquis alteri prudenter summittere, quem tamen non apprehendat in se ipso, vt sibi superiorem; nam vnus homo non est superior alteri, etiam si apprehendatur vt imago viua Dei, cùm omnes homines in hoc sint æquales; omnes enim sunt imagines viuæ Dei, & tamen per te potest vnus se alteri summittere quia est imago viua Dei; ergo ideò, quia non se summittit præcisè propter dignitatem ipsius imaginis, sed propter dignitatem Dei, quem quilibet homo apprehendit sibi superiorem. Vasquez.

Obiicit tertiò quia religio est pars potestatiua 53
iustitiæ, sicut & aliæ virtutes, in quibus requiritur ratio debiti ad alterum, vt gratitudo, pietas, &c. quo supposito sic arguit: ille, qui adorat imaginem, non exercet iustitiam aliquam erga imaginem; imago enim non est capax iustitiæ, aut æqualitatis; ergo seruat illam æqualitatem cum exemplari; ergo adorat tunc in recto ipsum exemplar cum imagine. *Obiectio tertia.*

Respondetur ex dictis, adorationem imaginis *Expeditur.*
esse actum iustitiæ potestatiuæ, quia re vera per illum actum redditur ius, quod debet, non quidem ipsi imagini, sed exemplari: nam licèt non adoretur formaliter, & in recto exemplar, satisfit tamen iuri, quod habet exemplar, ad hoc, vt adoretur sua imago: nec enim necesse est, quòd æqualitas ponatur cum omni re adorata; dum ponatur cum persona, propter quam res adoratur. Sicut etiam gratitudo supponit debitum alteri, & tamen possum ego ex gratitudine, quam habeo Deo, succurrere proximo inopi: in quo casu licèt non succurram Deo, nisi virtualiter, & implicitè, exhibeo tamen gratitudinem formaliter erga Deum, quia succurro inopi propter Deum.

Obiicit quartò idem Vazquez, quia imago 54
secundùm se non est capax iniuriæ; ergo nec est capax honoris, nisi coniuncta cum exemplari. *Obiectio quarta.* Vazquez.

Probat

Probat consequentiam, quia contrariorum eadem est ratio, & vtrumque contrarium debet versari circa idem subiectum. Antecedens verò probatur clarè, quia, qui malè tractat equum alterius, planè non est iniurius; nec iniustus contra equum, sed contra dominum. ergo similiter, qui malè tractat imaginem, non est iniurius imagini, sed exemplari; ergo nec poterit honorari imago non adorato in recto ipso exemplari.

Reiicitur. Hoc etiam argumentum non vrget contra me, qui concedo, eodem actu debere adorari exemplar, saltem in obliquo, quod sufficit, vt inhonoratio imaginis sit iniuria exemplaris: quæ, strictè loquendo, est contumelia exemplaris, largiùs verò est etiam contumelia imaginis, sicut etiam adoratio imaginis, licèt sit propriè adoratio ipsius, non tamen cùm ex proprietate est honoratio imaginis, sed exemplaris: ratio autem differentiæ desumitur ex definitione honoris & adorationis. nam honor *est testificatio quædam excellentiæ alterius*, vt cum S. Thoma 2. 2. *quæst.* 105. *art.* 1. *ad* 2. docent Theologi: non testamur autem excellentiam imaginis propriè per adorationem, sed exemplaris: adoramus tamen propriè imaginem, quia adorare non est testari excellentiam rei adoratæ, sed summissionem nostram internam respectu illius: quam summissionem possumus habere respectu imaginis propter excellentiam exemplaris, vt diximus.

S. Thom.

55 *Obiectio quinta.* Obiicit quintò Vasquez *vbi suprà. n.* 96. quia affectus ille, qui terminatur ad imaginem solam, non est latriæ, hæc enim soli Deo debetur; sed neque est duliæ, hæc enim debetur dominis: imago autem non est domina; ergo non datur talis affectus adorationis erga solam imaginem.

Dissoluitur. Respondet Suarez vno verbo, illam adorationem nec esse perfectam latriam, neq; perfectam duliam: sed secundariam latriam, vel duliam, pro diuersitate exemplaris. nam si exemplar est capax latriæ, tunc eius imago adoratur secundaria latria; si verò exemplar solùm sit capax duliæ: tunc imago etiam adorabitur dulia secundaria. Sicut suprà *disp.* 35. *sect.* 3. dixi humanitatem Christi si de facto coleretur præcisa à Verbo, terminare latriam imperfectam. An verò hæc adoratio procedat ab eodem habitu, à quo procedit adoratio exemplaris, vide Suarez in præsenti, & quæ diximus in simili *vbi suprà*. nam iuxta doctrinam ibi traditam possunt hi duo actus procedere aliquando ab eodem habitu, & aliquando à diuersis.

56 *Obiectio sexta.* Obiicit sextò, si possum adorare imaginem propter exemplar, non adorato exemplari in recto; ergo potero etiam adorare imaginem contempto exemplari. Probatur consequentia à simili, quia, vt diximus suprà, possum ego venerari Proregem, contempto Rege, quia adoratio Proregis, non est adoratio Regis in recto; ergo similiter, &c.

Refellitur. Respondeo negando consequentiam. Ratio discriminis inter Proregem, & imaginem hæc est, quia Prorex habet propriam excellentiam, vt ibi diximus, distinctam ab excellentia Regis: quare possum inuenire excellentiam in Prorege, etiam quatenus Prorex est, licèt excellentia Regis ob defectum peculiarem ipsius Regis, non me moueat ad eius venerationem. At verò cùm imago nullam habeat excellentiam præter excellentiam, quæ est in exemplari; imò possibile est adorare imaginem, propter illam excellentiam, & contemnere exemplar: nam si excellentia exemplaris, prout in ipso exemplari, non est adorabilis, sed contemptibilis, quomodo potest illa eadem excellentia reddere adorabilem imaginem? Sicut licèt possim diligere amicum Regis, quia amicus Regis est, & habere odio ipsum Regem, vt ibi diximus: non tamen possum amare medium propter finem, & odio habere ipsum finé, ob eandem rationem, quia scilicet amicus Regis, etiam in quantum amicus Regis, habet distinctam bonitatem à bonitate Regis: at verò medium amatur præcisè propter bonitatem finis; quare si bonitas finis prout est in fine, non est amabilis, non potest mouere ad amandum medium propter ipsam.

Obiicies vltimò, quia humanitas Christi non potest licitè adorari præcisa à Verbo, vt diximus suprà *disp.* 35. *sect.* 3. quia maior illi adoratio exhibetur, quando eo adoratur cum Verbo, & ideò non potest licitè in illo statu adorari, in quo non accipit supremam adorationem, quam potest habere, vt ibi diximus; ergo similiter imago, licèt physicè posset de facto adorari non adorato exemplari, adhuc non liceret talis adoratio, quia imago simul sumpta cum exemplari est capax maioris adorationis, & per consequens sub ista consideratione debemus semper imaginem adorare. 57 *Obiectio vltima.*

Solutio huius obiectionis constabit ex dicendis. *sectione sequenti, num.* 69. vbi vidimus, imaginem, etiam si cõsideretur cum exemplari, non resultare maiorem adorationem respectu exemplaris, quàm si adoretur sola in recto, quia semper, & in vtroque casu imago adoratur adoratione respectiua, & exemplar adoratione absoluta. *Soluitur obiectio.*

58 *Difficultas prima.* Petes primò, vtrùm sit saltem possibilis ille modus adorationis imaginis, seu exemplaris in imagine, quem Vasquez vult esse necessarium; quòd scilicet ad imaginem non terminetur interna summissio, sed sola exterior nota, per quam explicetur summissio ad exemplar?

Excluditur. Respondeo, nec possibilem quidem esse, quia ad hoc quòd osculum, v. g. imaginis cedat in honorem exemplaris, & sit nota summissionis exemplari habitæ, debet esse etiam honor imaginis; ideò enim explicamus per illud osculum summissionem habitam exemplari, quia honoramus eius imaginem, quia eius imago est; ergo ad hoc requiritur quòd sit honor imaginis. Non potest autem esse honor imaginis nisi procedat ex animo summisso erga imaginem, vt probatum est; ergo nec potest esse honor exemplaris, neque adoratio exemplaris in imagine; nisi illud signum significet aliquam internam summissionem imagini habitam propter exemplar.

59 *Difficultas secunda.* Petes secundò vtrùm actus, quo adoratur imago, sit dicenda vna, vel duplex adoratio, quarum altera terminetur ad imaginem, altera verò ad exemplar, quod diximus semper adorari cum imagine? Videtur quidem, appellandam duplicem, quia non adorantur æqualiter imago, & exemplar, sed superiori, & nobiliori adoratur exemplar; inferiori verò imago; ergo non est

vna

vna, & eadem adoratio, sed duæ, quarum altera sit superior, altera inferior.

Respondeo tamen esse vnam, & eandem adorationem; simpliciter loquendo terminatam ad duos terminos realiter diuersos, quos denominat inæqualiter adoratos; ad hanc enim denominationem inæqualem tribuendam, non oportet duplicare formam, seu adorationem; nam vna, & eadem adoratio potest inequaliter denominare illos duos terminos. Sic actus amoris, quo homo aliquis diligitur ab alio propter Deum, & ex motiuo charitatis, idem actus terminatur ad vtrumque obiectum, sed non denominat vtrumque equaliter amatum, Deum enim denominat amatum super omnia, proximum verò multò minùs. Sic etiam (vt magis physico exemplo vtamur) eadem vnio inter materiam, & formam physicam denominat inequaliter vtrũque extremum: nam formam denominat informantem, & actuantem, materiam verò informatam, & actuatam, quæ est ignobilior denominatio. Ratio autem omnium est, quòd licèt eadem forma respectu eiusdem non possit dare diuersas denominationes contrarias, quales essent amari magis, & minùs; perficere, & non perficere, &c. respectu tamen diuersorum non repugnat, neque enim repugnat eundem actum magis affici ad vnum, & minùs ad aliud, imò illud ipsum affici ad hoc magis, est affici ad illud minùs: sicut illud idem connectere formam cum materia, tanquam actum cum potentia, est respicere formam tanquam digniorem, & materiam tanquam minùs perfectam, & dignam. Sic ergo in præsenti illud idem adorare imaginem propter exemplar, seu soluere exemplari in sua imagine, quod ipsi debetur, est respicere exemplar tanquam aliquid dignius, & imaginem tanquam minùs dignam. Quòd autem idem ordo realiter respiciat duos terminos, non est nouum, & singulare in adoratione; habemus enim innumera exempla. Actio eadem respicit agens, & terminum productum: vnio respicit vtrumque extremum vnitum, cognitio, & amor respiciunt principium, à quo producuntur, & obiectum, ad quod tendunt: actus fidei respicit obiectum materiale, quod creditur, & obiectum formale, seu authoritatem Dei, propter quam creditur, & sic de aliis, ex quibus etiam constat, non solùm respici duos terminos per eumdem ordinem realem, sed etiam respici inæqualiter, vt consideranti patebit in exemplis adductis.

60. Difficultas vna. Maior posset esse difficultas, an distinguantur ratione nostra duæ adorationes ibi, vna ad imaginem, altera ad exemplar?

Respondeo breuiter, si singulæ concipiantur, prout tales sunt, non posse nec ratione nostra concipi vnam sine alia. Nam in primis adoratio imaginis prout talis est, non est adoratio absoluta, sed relatiua, fertur enim ad imaginem non propter ipsam, sed propter exemplar, & vt soluat exemplari in sua imagine debitum reuerentiæ; nec potest illa adoratio imaginis præscindere ab hoc ordine ad exemplar; non enim potest concipi adoratio, quin eo ipso concipiatur ordo ad aliquam excellentiam propter quam fiat; cùm ergo in ipsa imagine nulla sit excellentia, vt diximus, debet necessariò concipi cum ordine ad aliud, in quo reperiatur illa excellentia; hoc autem non est aliud præter ipsum exemplar, iam ergo concipitur, vt adoratio imaginis propter exemplar; vel vt adoratio exemplaris in imagine. Rursus neque illa adoratio, prout terminatur ad exemplar, potest concipi sine ordine ad imaginem, quia non terminatur ad exemplar in se ipso immediatè, seu tanquam ad id, cui proximè, & immediatè defertur cultus externus, sed tanquam ad id, cui defertur mediatè, & in alio: ergo eo ipso concipitur mediatè aliquid, cui proximè deferatur ille cultus, & in quo colatur ipsum exemplar: hoc autem, quod mediat, non est aliud, nisi imago; ergo adoratio illa exemplaris pro vt talis est, non præscindit in suo conceptu ab adoratione imaginis.

Dixi, semper, *adoratio illa prout talis est*, non enim nego, posse illam adorationem exemplaris concipi sine ordine ad imaginem per conceptum communem, si, v. g. concipiatur præcisè prout est adoratio sancti Petri, præscindendo ab adoratione mediata, & immediata: vtraque enim adoratio tam illa, qua colimus sanctum Petrum in se ipso, quàm illa, qua eum colimus in imagine, conuenit in hoc, quod est esse adorationem sancti Petri; possumus ergo illam adorationem concipere, prout præcisè habet hoc prædicatum adorationis sancti Petri, præscindendo à modo, quo illud habet, & tunc non concipimus illam cum ordine ad imaginem: sed tunc non tam distingueremus ibi duas adorationes ratione nostra, quàm rationem communem adorationis exemplaris à differentia particulari huius adorationis exemplaris, quem modum distinguendi ibi duos conceptus nos non negamus.

SECTIO V.

Infertur ex dictis resolutio aliquorum dubiorum.

INfertur primò solutio cuiusdam dubij, quod ex supradictis videtur relinqui. Diximus enim imaginem non posse adorari sine exemplari adorato simul saltem in obliquo; posse tamen aliquando adorari vtrumque simul in recto, complexum scilicet illud ex exemplari, & imagine, sicut colitur aggregatum ex Rege, & eius purpura. Circa hoc dubitari posset, an eo casu imago, quę partialiter terminat illam adorationem, terminet solùm adorationem respectiuam, an verò absolutam, quę terminetur non ad solam imaginem. sed ad complexum, ex exemplari, & imagine? & quidem videtur terminare adorationem absolutam, quia licèt imago secundùm se quando colitur sola in recto, adoretur propter excellentiam alterius, nempe exemplaris, & ideò adoretur respectiuè: quando tamen adoratur simul totum illud compositum ex exemplari, & imagine per modum vnius, illud totum adoratur, propter excellentiam, quam in se ipso habet, non propter aliud, & per consequens totum illud adoratur adoratione absoluta; ergo singulæ partes terminant partialiter illam adorationem absolutam totius; ergo imago quæ est altera pars illius compositi, terminat partialiter adorationem absolutam. 61. *De adoratione imaginis: Illatio prima.* *Dubium.*

Resolutio huius dubij colligi poterit facilè ex iis, quæ in simili diximus suprà *disp. 34. sect. 2. num. 35.* 62. *Soluitur.*